

Kärsämäen kunta

Keskustan yleiskaavan muutos ja laajennus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Mikä on osallistumis- ja arviointisuunnitelma?

Maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan laajuuteen ja sisältöön nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Missä ja mitä on suunnitteilla?

Kaavatyön tarkoituksena on Kärsämäen keskustan yleiskaavan päivittäminen ja laajentaminen. Yleiskaavan päivitys- ja laajennusalue sijaitsee keskustan itä- ja pohjoispuolella teollisuusalueella ja Nelostien ja Juurusojan välisellä alueella. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 11,15 km². Suunnittelualueen sijainti ja likimääräinen rajaus on esitetty kuvassa 1.

Mihin suunnittelulla pyritään?

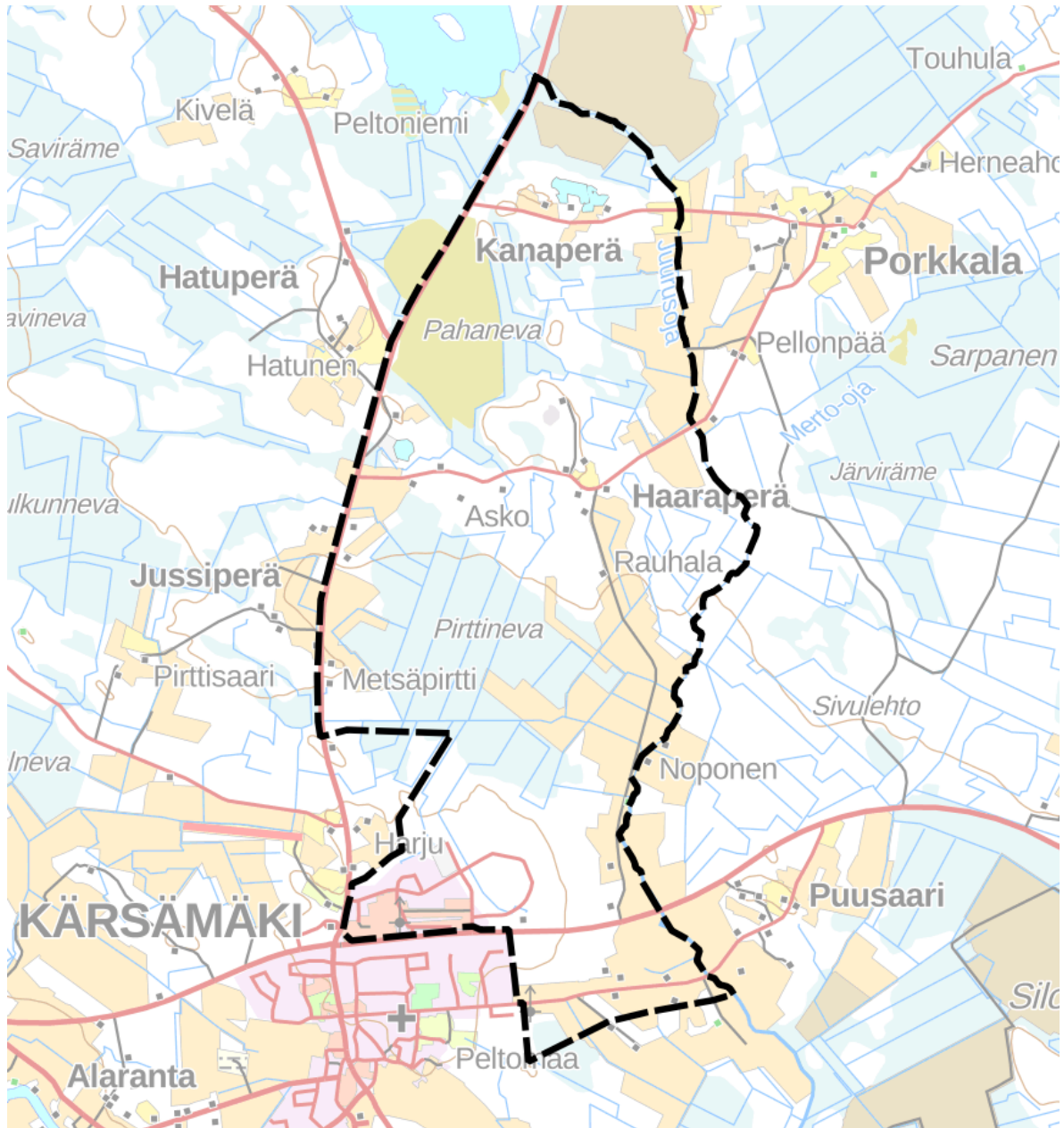
Kaavoituksen tavoitteena on luoda edellytykset Kärsämäen elinvoiman kehittymiselle tulevaisuudessa. Kärsämäen taajama laajenee itään ja pohjoiseen kasvavan teollisuuden ja Nelostien tulevaisuudessa toteutuvan uuden linjauksen vuoksi.

Kaavoituksen tarkoitus on paikallisen elämisen laadun edistämisen lisäksi kohdentaa kehittämisen asioihin, joissa on potentiaalia laajasti maaseudun, liikkumisen, asumisen ja yritystoiminnan toimintaympäristön muuttuessa mm. puhtaan siirtymän myötä. Ilmastonmuutoksen torjunta nähdään keskeisenä kasvun moottorina seuraavien vuosikymmenten aikana.

Suunnittelun kärkitavoitteita ovat:

- maaseutumaisen asumisen tukeminen
- teollisuuden ja muun yritystoiminnan kehittäminen
- asukkaiden ja tienkäyttäjien palveluiden kehittäminen
- ekologisiin tavoitteisiin sitoutuminen, puhtaan siirtymän hyödyntäminen

Tavoitteena on, että Kärsämäen yleiskaavalla vastattaisiin todellisiin yli 10 vuoden tulevaisuusnäkyymiin ja siinä osoitetut uudet aluevaraukset toteutuisivat tulevana maankäyttönä. Yleiskaavan tavoitevuotena voidaan pitää vuotta 2040.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti ja likimääräinen rajaus mustalla katkoviivalla.

Mitä suunnitelmia on taustalla?

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (14.12.2017) koskevat seuraavia asiakokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö

- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

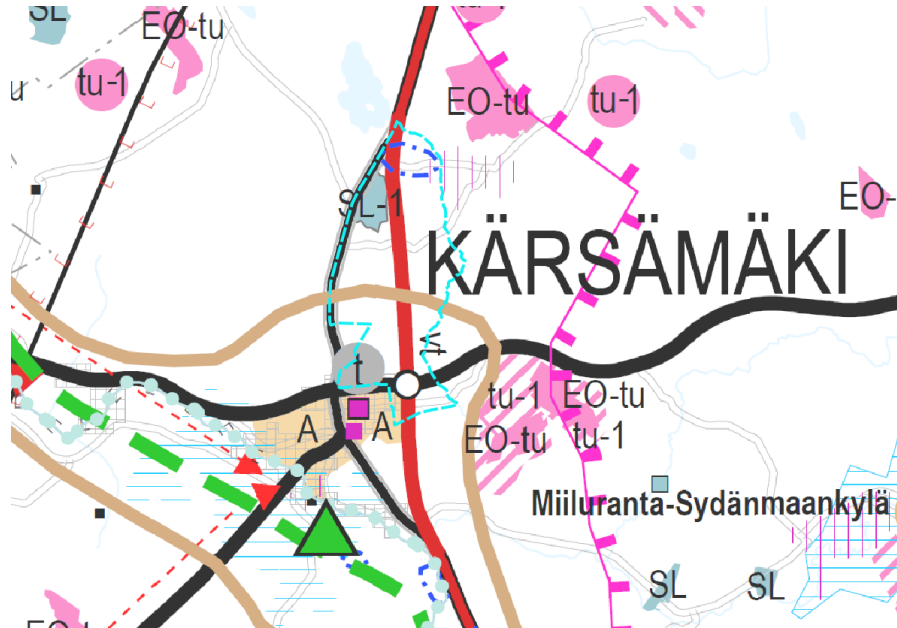
Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan kolme vaihemaakuntakaavaa:

- **1. vaihemaakuntakaava** (energiantuotanto ja -siirto, kaupan palvelurakenne, luonnonympäristö, liikennejärjestelmä ja logistiikka) (hyväksytty 2013, lainvoimainen 2017)
- **2. vaihemaakuntakaava** (kulttuuriympäristöt ja maisema-alueet, maaseudun asutus-rakenne, virkistys- ja matkailualueet, seudulliset ampumaradat ja materiaalikeskukset, puolustusvoimien alueet)
- **3. vaihemaakuntakaava** (pohjavesi- ja kiviainesalueet, mineraalipotentiali- ja kaivosalueet, Oulun seudun liikenne ja maankäyttö, tuulivoima-alueiden tarkistukset, Vaalan ja Himangan kaavamerkintöjen tarkistukset sekä muut tarvittavat päivitykset) (hyväksytty 2018, lainvoimainen 2022)

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on vireillä ja se on edennyt maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 13 §) mukaiseen ehdotusvaiheen viranomaislausuntokierrokseen. Kaavan julkinen ehdotusvaiheen kuuleminen on tavoitteena järjestää loppuvuodesta 2024.

Voimassa olevassa maakuntakaavayhdistelmässä suunnittelualueelle on osoitettu seuraavat merkinnät: maaseudun kehittämisen kohdealue (mk), taajamatoimintojen alue (A), teollisuus- ja varastoalue (t), luonnonsuojelualue (SL-1), maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, pohjavesialue, valtatie (vt), uusi valtatie (vt) ja eritasoliittymä.

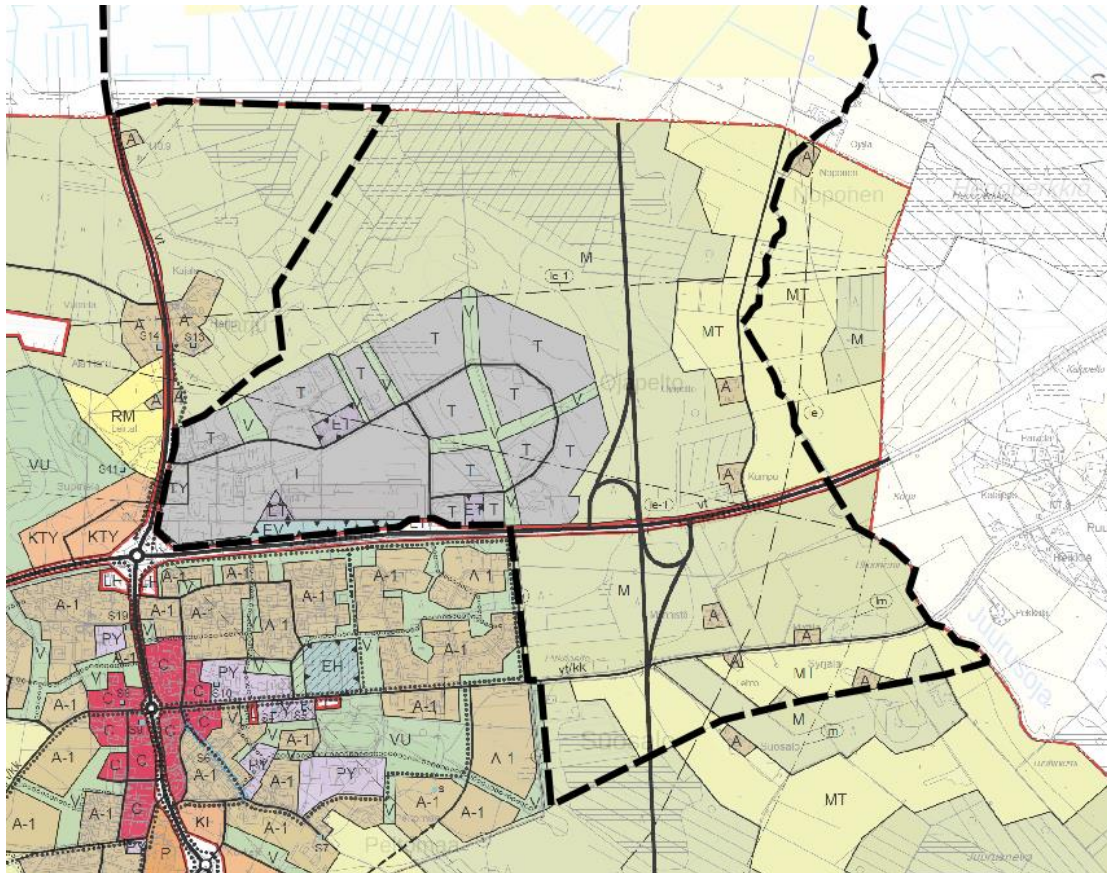
Kuva 2. Ote Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualueen likimääräinen raja-
suoritus.

Yleiskaava

Suunnittelualueen eteläosassa on voimassa Keskustan yleiskaava, joka on hyväksytty vuonna 2013. Voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu seuraavat merkin-

nät:

- maa- ja metsätalousvaltainen alue (M)
- teollisuus- ja varastoalue (T)
- asuntoalue (A)
- virkistysalue (V)
- yhdyskuntateknisen huollon alue (ET)
- suojaviheralue (EV)
- maatalousalue (MT)
- maantien alue (LT)
- lentoliikenteen estevapaa vyöhyke (le, le-1)
- lentoliikenteen ohjeellinen meluvaikutusalue (lm)
- ohjeellinen uusi valtatielinjaus
- valtatie (vt)
- silta
- kevyen liikenteen reitti

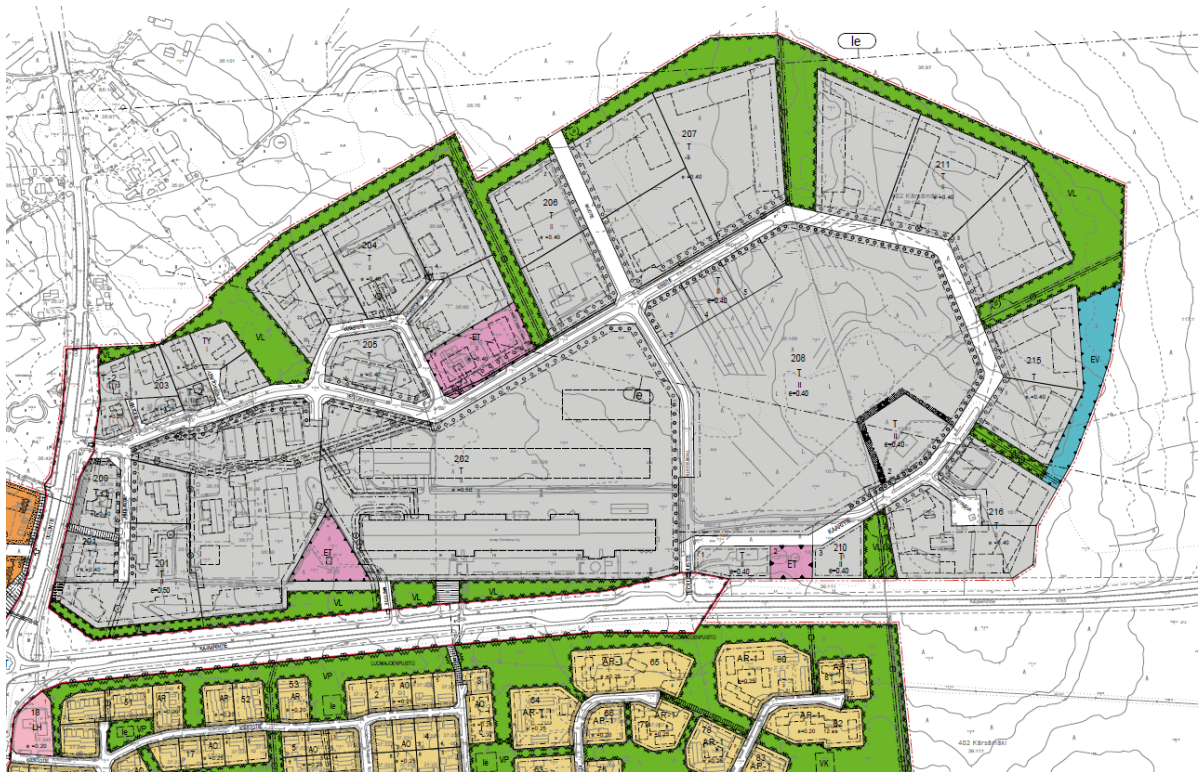

Kuva 3. Ote Keskustan yleiskaavasta. Kaava-alueen likimääräinen rajaus mustalla katkoviivalla.

Asemakaava

Suunnittelualueen eteläosassa teollisuusalueella on asemakaavoitettua aluetta. Ajantasa-
asemakaavassa alueelle on osoitettu teollisuus- ja varistorakennusten korttelialue (T, T-1, T-
2), teollisuus- ja varistorakennusten alue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä
vaatimuksia (TY), lähivirkistysalue (VL), yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten
ja laitosten alue (ET), suojaviheralue (EV), katu, jalankululle ja pyöräilylle varattu katu/tie (pp)
sekä alue, jonka rakennuksissa ja rakennelmissa on huomioitava lentoliikenteen estevapaan
vyöhykkeen nousukulma 1/50 kiitoradan päästä mitattuna (le).

Kuva 4. Ote ajantasa-asemakaavasta.

Yhtä aikaa yleiskaavatyön kanssa laaditaan asemakaavan muutosta ja laajennusta.

Selvitykset

Laadittavien selvitysten tarve tarkentuu kaavaprosessin edetessä.

Mitä ja miten vaikutuksia arvioidaan?

Kaavan odotettavissa olevien vaikutusten arviointi tehdään yhteistyössä asiantuntijoiden, suunnittelijoiden, viranomaisten, maanomistajien, yrittäjien ja asukkaiden kanssa. Arvioinnissa verrataan kaavan mukaista tilannetta nykytilanteeseen ja asetettuihin tavoitteisiin. Lähtökohtana ovat aiemmat suunnitelmat, selvitykset, kartat ja ilmakuva-aineistot.

25.1.2024

Arviointikohde	Näkökohta
Yhdyskuntarakenne	<ul style="list-style-type: none"> - alueen asema ja liittyminen kuntarakenteeseen - olevien rakenteiden hyödyntäminen - tekninen huolto - liikenne (mm. melu ja liikenneturvallisuus) - palvelut ja asuminen - virkistys - maanomistus
Ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> - kasvillisuus ja eläimistö - pinta- ja pohjavesien tila - maisemakuva - rakennettu ympäristö - kulttuuriympäristö - erityispiirteet ja -kohteet
Ihmiset	<ul style="list-style-type: none"> - elinolut, viihtyisyys ja virkistyskäyttö

Ketkä ovat osalliset ja sidosryhmät?

Osallisia ovat alueen maanomistajat ja asukkaat sekä muut, joiden oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Osallisia ovat myös viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee.

Maanomistajat, asukkaat:

- suunnittelualueella ja lähialueilla asuvat ja työskentelevät ihmiset
- maanomistajat

Viranomaiset:

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Kunnan hallintokunnat:

- kaavatoimikunta
- tekninen lautakunta
- ympäristö- ja rakennusvalvonta

Muut yhteisöt:

- Kärsämäen Yrittäjät ry
- Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry
- Kärsämäen Vesihuolto Oy
- Elenia Oy
- muut yritykset ja yhdistykset

25.1.2024

Miten ja milloin voi osallistua?

Talvi 2024	Kaavoituksen aloitusvaihe ja vireilletulo	<p>Lähtötietojen koonti, muutostarpeiden kartoittaminen ja tavoitteiden tarkentaminen, osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) laatiminen.</p> <p>Kaavan vireilletulokuulutus ja OAS:n nähtävilläolo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esittelytilaisuus - osalliset ja kunnan jäsenet voivat jättää mielipiteensä - viranomaislausunnot <p>Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu</p>
Kevät-loppuvuosi 2024	Selvitykset	Mahdollisten selvitysten maastotyöt ja raportointi.
Talvi-kevät 2025	Valmisteluvaihe	<p>Kaavaluonnoksen laatiminen.</p> <p>Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto käsitellään kunnan päätöselimissä, jonka jälkeen se asetetaan nähtäville:</p> <ul style="list-style-type: none"> - esittelytilaisuus - osalliset ja kunnan jäsenet voivat jättää mielipiteensä - viranomaislausunnot <p>Viranomaisneuvottelu tarvittaessa.</p>
Syky 2025	Ehdotusvaihe	<p>Kaavaluonnoksesta saadut huomautukset ja lausunnot käsitellään ja niihin laaditaan vastineet.</p> <p>Kaavaehdotuksen laatiminen saadun palautteen pohjalta.</p> <p>Kaavaehdotus käsitellään kunnan päätöselimissä, jonka jälkeen kaavaehdotus asetetaan nähtäville:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osalliset ja kunnan jäsenet voivat jättää muistutuksensa - viranomaislausunnot <p>Viranomaisneuvottelu tarvittaessa.</p>
Loppuvuosi 2025	Hyväksymisvaihe	<p>Kaavaehdotuksesta annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin annetaan perustellut vastineet. Kaava-aineistoa tarkistetaan ja täydennetään tarvittaessa.</p> <p>Kunnanvaltuusto hyväksyy yleiskaavan. Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan virallisesti. Kaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaisia säädetään.</p> <p>Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaan, kun sen hyväksymistä koskevasta lainvoimaisesta päätöksestä on kuulutettu.</p>

Aikataulu on tavoitteellinen ja tarkentuu prosessin edetessä.

25.1.2024

Kuka valmistelee?

Kunnan kaavoitustyöhön liittyvistä käytännön asioista vastaa rakennusmestari Ilkka Saari. Kaavan laadinnasta vastaa FCG Finnish Consulting Group Oy:n Kuopion toimistossa projekti-johtaja arkkitehti SAFA Mirjam Hyvönen ja suunnittelutyöhön osallistuvat myös Heli Jokela ja Lilian Savolainen.

Mistä saa tietoa?

Kärsämäen kunta

Haapajärventie 1

86710 Kärsämäki

karsamaen.kunta@karsamaki.fi

rakennusmestari Ilkka Saari

p. 044 445 6841

ilkka.saari@karsamaki.fi

FCG Finnish Consulting Group Oy

Kuopion aluetoimisto

PL 1199, Microkatu 1

70211 Kuopio

projektijohtaja Mirjam Hyvönen, arkkitehti SAFA

p. 041 731 3874

mirjam.hyvonen@fcg.fi

Kaava-aineisto on keskeisimmiltä osiltaan nähtävillä kaavaprosessin aikana Kärsämäen kunnan internetsivuilla <https://www.karsamaki.fi/>